

เปิดแผน รพท.หนุนเทคโนโลยีการเงิน ดัน Fintech/P2P Lending Platform

เราจะเพิกถอนแพลตฟอร์มเทคโนโลยีการเงิน และระบบการชำระเงินของ รพท. ภายในปี 60 มุ่งผลักดัน พ.ร.บ.การชำระเงิน ยืดหยุ่นเกณฑ์หนุนเทคโนโลยีการชำระเงิน พร้อมส่งฟันเทคโนโลยี Sandbox และเตรียมออกเกณฑ์เปิดให้บริการ P2P Lending Platform หนุนผู้ประกอบการหัวใจเข้าถึงแหล่งทุน ปลุกดันการต่อยอด พร้อมเพย์ไปสู่ request to pay

ศิริริดา พนมวัน ณ อยุธยา

ก ระแสการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้บริการทางการเงินเติบโตขึ้นอย่างมาก ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดี ในเดือนตุลาคม 2559 ธปท. จึงได้ตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นมาดูแลด้านเทคโนโลยีการเงินเป็นการเฉพาะคือ สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน มีภารกิจสำคัญคือการสร้างสภาวะแวดล้อม (Eco-system) ให้เหมาะสมต่อการนำเทคโนโลยีทางการเงินมาใช้ภายใต้ความเสี่ยงที่ควบคุมได้

วางแนวพัฒนาและจับสัญญาณเสี่ยงรับเทคโนโลยีมาธุรกรรมออนไลน์พุ่ง

นางสาวศิริริดา พนมวัน ณ อยุธยา ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย กล่าวถึงที่มาของการตั้งสายงานด้านเทคโนโลยีขึ้นมาใหม่ของ ธปท. ว่า สาเหตุที่แบงก์ชาติทำการปรับโครงสร้างการทำงานใหม่ ก็เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น การบริการทางการเงินเริ่มเปลี่ยนไป โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการพัฒนาขึ้นของเทคโนโลยีที่เริ่มเข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนเรามากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยราคาที่ถูกลง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือแม้แต่ตู้เอทีเอ็ม ต้นทุนการติดตั้งก็ถูกลงมาก ทำให้มีสาขาตู้เอทีเอ็มกระจายได้ครอบคลุมมากขึ้น

ในด้านพฤติกรรมของประชาชนเอง ก็เริ่มให้การยอมรับเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น โดยการชำระเงินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์มีการขยายตัวสูงขึ้น การซื้อขายในตลาดอีคอมเมิร์ซเติบโตมากขึ้น ผ่านช่องทาง

Platform ที่หลากหลาย โดยในปีที่ 2559 ธุรกรรมชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวถึง 24% โดยเฉพาะการชำระเงินผ่านสมาร์ตโฟนมีประมาณ 600 ล้านรายการ เติบโตมากกว่า 1 เท่าตัวมากกว่าปี 2558 ที่มีปริมาณธุรกรรม 284 ล้านรายการ

นางสาวศิริริดาเปิดเผยว่า สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน มีบทบาทหลักในการติดตามพัฒนาการต่างของเทคโนโลยีทางการเงินทั้งตัวบริการและผลิตภัณฑ์ทางการเงิน เพื่อให้การกำกับดูแลมีความเท่าทันกับความเสี่ยง อีกวัตถุประสงค์หนึ่งก็คือเพื่อเป็นหนึ่งกลไกในการสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมทางการเงินใหม่ๆ โดยการปรับปรุงและผ่อนคลายนโยบายของ ธปท. ให้เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม

อีกทั้ง ธปท. จะมีบทบาททั้งด้านนโยบายและการกำกับดูแลระบบการชำระเงิน ครอบคลุมผู้ให้บริการทั้งสถาบันการเงินและไม่ใช่อินstitutionการเงิน (Non-bank) โดยจะเน้นการดูแลให้เกิดธรรมาภิบาลในการการดูแลผู้บริโภคให้สามารถเข้าถึงระบบการชำระเงินได้ทั่วถึงมากขึ้นและดีขึ้น และให้ได้รับบริการในราคาที่เป็นธรรม ในส่วนของผู้ให้บริการ ธปท. มุ่งเน้นกำกับดูแลให้มีความต่อเนื่องและปลอดภัย โดยให้ผู้บริการมีระบบในการให้บริการที่มีความต่อเนื่องและมีระบบรักษาความปลอดภัยให้กับลูกค้า มีระบบที่สร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าว่าเมื่อชำระเงินไปแล้วเงินจะไปถึงปลายทางอย่างปลอดภัย

นอกจากนี้ ก็จะมีส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันกันมากขึ้น ทำให้มีการแข่งขันที่เป็นธรรมทั้งสถาบันการเงินและ Non-bank เพราะยังมีกฎเกณฑ์บางอย่างที่เหลื่อมล้ำกันอยู่ จึงต้องดูแลให้

เกิดความเท่าเทียมกันในการแข่งขัน ให้มีโอกาสเท่าเทียมกันเสมือนการแข่งขันในสนามเดียวกัน (Level the playing field)

วางโครงสร้างพื้นฐานอนุภาคโบลีย์ พร้อมกฎหมาย/มาตรฐาน/และความรู้

นางสาวสิริธิดาเปิดเผยต่อว่า การผลักดันเทคโนโลยีการเงินหรือฟินเทคของ ธปท. ก็คือ การผ่อนคลายเกณฑ์บางอย่างที่อาจจะเข้มงวดเกินไปและเป็นอุปสรรคต่อการเกิดขึ้นของฟินเทค รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมสนับสนุนฟินเทค เช่น การสนับสนุนให้เข้าถึงข้อมูลที่ฟินเทคสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่ง ธปท. อาจจะต้องร่วมกับพันธมิตร อย่างสถาบันการเงิน หรือองค์กรที่เป็นศูนย์รวมข้อมูลในด้านต่างๆ

หรือหากฟินเทคบางแห่งต้องการที่จะพัฒนาเทคโนโลยี Biometric สำหรับใช้พิสูจน์ตัวตนลูกค้า (KYC) นอกเหนือจากการกรอกรหัสหรือเซ็นชื่อในปัจจุบัน หรือการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น Block Chain มาพัฒนาบริการทางการเงิน ธปท. ก็จะเข้าไปร่วมผลักดันด้วยโดยการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ รวมถึงการตรวจสอบเพื่อระงับป้องกันไม่ให้นำไปใช้ในแง่ที่อาจเป็นภัยต่อระบบการเงิน

อีกด้านหนึ่ง ธปท. ก็จะสนับสนุนการวางโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนของเทคโนโลยี ซึ่งการขับเคลื่อนงานของคณะกรรมการ National e-payment ที่ ธปท. ร่วมเป็นกรรมการด้วย ทั้งการผลักดันการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ด้วยระบบพร้อมเพย์ การวางโครงสร้างพื้นฐานเครื่องรับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (EDC) ทั่วประเทศ และการสนับสนุนการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ การผลักดันการบริการของรัฐให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดไปได้หลายด้านรวมถึงการพัฒนาต่อยอดฟินเทคด้วย

อีกทั้งการผลักดันให้เกิดมาตรฐานกลางของระบบชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งระบบการเงิน เช่น การพัฒนาการชำระเงินผ่านบาร์โค้ด เป็นมาตรฐาน QR Code เป็นมาตรฐานกลางที่ทุกคนสามารถใช้ร่วมกันได้ ไม่ต้องแยกกันพัฒนาเป็นการเฉพาะ

ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมายที่สำคัญ ธปท. ก็อยู่ระหว่างการผลักดันร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน (Payment Systems Act) ซึ่งผ่านกระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีแล้ว อยู่ระหว่างรอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอสถานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

จุดเด่นของกฎหมายฉบับนี้คือการรวบรวมกฎเกณฑ์การกำกับดูแลการชำระเงินทั้งระบบไว้ในฉบับเดียว จากเดิมที่การกำกับดูแลระบบการชำระเงินจะอยู่ภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2551 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 เรื่องการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์

นางสาวสิริธิดากล่าวว่า การรวมไว้ในกฎหมายเดียวกันก็จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของการกำกับดูแล การกำกับดูแลก็จะง่ายขึ้น และสามารถกำกับดูแลครอบคลุมทั้งสถาบันการเงินและ Non-bank อีกทั้งสามารถกำกับดูแลผู้ให้บริการต่างประเทศที่เข้ามาให้บริการ

ในประเทศไทยได้ทำให้การแข่งขันเป็นแบบ Level the playing field นอกจากนี้กฎหมายใหม่ก็จะเอื้อให้เกณฑ์กำกับดูแลผู้ให้บริการต่างๆ มีความยืดหยุ่น เอื้อต่อการส่งเสริมและกำกับดูแลนวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งจะมีรูปแบบหลากหลายมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

ดับ 10 ฟันเคลงสนาม Sandbox คาดเริ่มเปิดให้บริการได้ในปีนี้

นางสาวสิริธิดาเปิดเผยว่า แผนงานสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการเงินในปี 2560 มี 3 เรื่องหลักๆ เรื่องแรกคือ การพัฒนาธุรกิจฟินเทคผ่านศูนย์ทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นาเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน (Regulatory Sandbox) โดยเปิดให้ฟินเทคได้ทดลองเปิดให้บริการกับลูกค้าในวงจำกัดก่อน ซึ่ง ธปท. กับผู้ประกอบการจะร่วมกันทำตั้งแต่ต้น มีการปรึกษาหารือกันตลอดเวลา หากทดสอบแล้วไม่มีปัญหาอะไร ธปท. ก็จะอนุญาตให้ดำเนินการในวงกว้างได้

ธปท. เริ่มออกแนวทางการเข้าร่วม Sandbox เมื่อปลายเดือนธันวาคมปีที่แล้ว ล่าสุดมีฟินเทคสนใจเข้ามาหารือกับ ธปท. เกี่ยวกับเรื่อง Sandbox แล้ว ประมาณ 10 ราย ครอบคลุมทั้งฟินเทคด้าน การชำระเงิน การให้กู้ยืมเงิน และมีทั้งสถาบันการเงินและ Non-bank ที่ให้ความสนใจ คาดว่าจะมีฟินเทคเริ่มเปิดให้บริการใน Sandbox ได้ภายในปี 2560 นี้ แต่ผลิตภัณฑ์และบริการของฟินเทคอาจจะไม่ได้เปิดให้บริการเป็นการทั่วไปได้ทันในปีนี้

เรื่องที่สองคือ การผลักดันการให้บริการสินเชื่อระหว่างบุคคลกับบุคคลผ่านระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (Peer-to-Peer lending) หรือ P2P Lending ซึ่งจะเปิดช่องทางเพื่อช่วยสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ที่ต้องการขอกู้ยืมเงินและช่วยเพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้กับผู้ลงทุน

ลักษณะการให้บริการคือจะมีผู้ให้บริการตัวกลางคือ P2P Lending Platform ทำหน้าที่เชื่อมโยง "ผู้กู้" กับ "ผู้ให้กู้ หรือ ผู้ลงทุน" หน้าที่สำคัญของแพลตฟอร์มก็คือความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ที่จะขอกู้เงิน ซึ่งคือการ KYC (Know Your Customer) ลูกค้า และนำข้อมูลของลูกค้าบันทึกไว้ในแพลตฟอร์มไว้ให้ผู้สนใจจะลงทุนเข้ามาดูข้อมูลเพื่อตัดสินใจให้กู้หรือลงทุนด้วย

โดย ธปท. ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการที่สนใจที่จะให้บริการ P2P Lending Platform ไปแล้วเมื่อเดือนตุลาคม 2559 ตอนนี้อยู่ระหว่างการหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลคือกระทรวงการคลัง และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เรื่องสาม คือ การผลักดันเทคโนโลยีการเงินที่ต่อยอดจากโครงการ National e-payment เช่น การต่อยอดบริการพร้อมเพย์ (PromptPay) ที่เป็นระบบให้โอนเงินจากประชาชนกับประชาชน รัฐกับประชาชน ธุรกิจกับธุรกิจ รัฐกับธุรกิจ ซึ่งในปีนี้จะต่อยอดไปที่การใช้พร้อมเพย์ชำระบิลค่าบริการต่างๆ ด้วย Bill Payment) ภายใต้รูปแบบที่เรียกว่าระบบเรียกชำระเงิน (request to pay) คือบริษัทผู้ให้บริการด้านต่างๆ จะส่งบิลอิเล็กทรอนิกส์ไปให้ลูกค้า แล้วลูกค้าสามารถกดลิงค์เข้าไปเพื่อชำระเงินแบบพร้อมเพย์ได้เลย **M**